בסוד שיח

שיחו סיד

רופאים מול עוינות

ד"ר יצי אופרן "היום בבית־חולים רמב"ם) עבד במחלקה הפנימית ב"הדסה", הד הציפים עם רופאה ערבייה הנושאת את השם שארן סלמה ג'ריייס.

בכתב עת לעניני רפואה פנימית היוצא לאור בארה"ב, מתארים השניים בגילוי־לב שעות קשות מבחינה נפשית במחלקה. נראה לי מעניין.

"מהצוות הי'פואי בבית החולים נרצח רופא בדרכו הבי־תה. אחות שהיתה בהריון בחודש התשיעי הותקפה ונורתה 5 דקות מביתה. אבירה נרצח והיא נפצעה קשה.

למטופלים הערבים שלנו יש את מנת הסבל שלהם. לחי לקם, הקרובים אליהם נפצעו ויבתים נהרסו. אחרים עובדו והושפלו במחסומי צה"ל. המתח גבוה וכיולנו פוטנציאל בזהי־רות על חבל דק מאוד. בית החולים הוא המקום היחיד שבי שאר, שבו נפגשים בפועל יהודים וערבים".

ד"ר יצי אופרן: "יותר מפעם אחת נאמר לי על־ידי מטר פלים שליהודים אין זכות לחיות בארץ הזאת ושעליהם לחזור לאירופה. שמעתי שיחה שהתנהלה בין מטופלים ערבים צעירים שנערכה במסדרון בשפה הערבית. הם שוחחו על הכעס שלהם ועל העיכובים בטיפול בהם בעקבות הטיפול בנפגעי טרור. היה מאוד קשה לשמוע אותם מאחלים: "שכל החיילים היהודים ימותו". ועוד יותר קשה היה שלא להגיב. הטיפול למטופלים במחלקה לטיפול נמרץ או במחלקות האי־חרות מבוסס אך ורק על שיקולים רפואיים טהורים. ערב חג־רפי אישפזתי מטופל ערבי במחלקה לטיפול נמרץ. מטופל יהודי שסבכה במיטה סמוכה הביע בצורה מיוצפת את התנגדותו לשכן החדש. ניסיתי להרגיע אותו אך מאמ־צי נכשלו. בהיעדר אפשרות אחרת הוא נאלץ לבחור בין שכן ערבי או לעבור למחלקה רגילה. לצערי, בחר לעבור למחלקה רגילה למרות שלדעתי המקצועית היה עליו לשכב במחלקה לטיפול נמרץ. מה אתה היית עושה במצב כזה?

ב־11.9 (נפילת מגדלי התאומים) באחד החדרים קבוצה לא מייצגת של 4 מטופלים ערבים אומרת: "בוש אבל אר תה". איך היה עלי להגיב? כעסתי ביותר. איך אני יכול לטפל באנשים האלה בצורה נאותה, להיות מבין, אפיפי עם רצון עז לעזור? דברים כה חשובים לקשר עם מטופל הוחלי פי בכעס. מאותו רגע כל חיוך על פניהם נראה לי כלבע.

פעמים רבות טיפלתי בכאלה החשודים בביצוע פעולות טרור ואפילו בטרוריסטים שנפצעו במהלך ביצוע הפשעים שלהם. קל מאוד להתרכז בסבל של מטופלים ולתת את הטיפול הטוב ביותר גם אם הם רשעים, כאשר קיים מישהו אחר שיקבע את האשמה שלהם. זה קשה לטפל (במטופלים) בסיטואציות בהן אני נאלץ להישאר דומם ואני יודע שאף אחד לא ישפוט או יעניש את התומכים ברשע".

ד"ר שארן סלמה: "חוויתי קשיים מסויימים במהלך־טי־פול במטופלים, אך במקרה שלי – יהודים. אני תושבת יש־ראל. סיימתי ב"ס לרפואה בירושלים, כך שאני דוברת עברית טובה מאוד. באחד הימים במהלך ביקור הבוקר (אצל החולים), מטופלת יהודייה ביקשה את עצתי: היא לא סמכה על האחות הערבייה שמחלקת תרופות והיא הערימה שאחות יהודיה "כמוני" תעשה זאת. לא יכולתי לעצור עצמי ואמר־תי שגם אני ערבייה. היא היתה המומה.

מתחים לאומניים מתחילים להרוס את הקרוות המפרי־דים בין בית החולים והעולם החיצון. אחות שהתווכחה עם מטופל ערבי, נכנסה לצוות הרפואי והתלוננה: "שיילכו לבית חולים ערבי...". אני הגבתי: "האם הצעד הבא שלך יהיה לזרוק אותי מבית החולים בגלל שאני רופאה ערבייה?"

"לא, לא" – הגיבה. "זה משהו אחר".

פעם אחת במהלך התקפת טרור ניגשתי למטופל יהודי שקיבל את הערבים בכלל. תהיתי מה תהיה תגובתו כאשר יגלה שהרופא שטיפל בו הוא אחד מאלה שקילל? בהזדמנות אחרת מטופל יהודי צעיר קילל אותי וסירב לקבל עזרתי משום שהוא שונא ערבים. אני פשוט לא מצליחה להבין איך אנשים שמובלים יכולים להגות מסבל של אחרים: זה אכד רי וברוטלי להגות מכאב של אחרים ולעודד אלימות..." (כ־ נראה ביקורת על המחבלים). – ש.ג.

ולהלן מוגים בעיות של רופאים העובדים במחלקה.

"מה צריך להיות הסף (ההכרחי) שרופא מטפל יזמין מבי־תח... אין תשובה הוחכת לשאלה זו. "לכאורה כבל שהרופא המטפל יותר זהיר – כך יש לקרוא לו ביתר קלות. מספר לא מבוטל של רופאים בבתיים, אחיות וטבנאים, גרים בהתנ־ לויות בקירבה לרשות הפלשתינית. קבוצות הטרור הפלש־תיניות עושות מארבים ואורבות להם בדרכם לבית החולים בשל כך כתובתו של הרופא הפכה להיות שיקול בהחלטה האם לקריא לו מביתו או לא."

רק הליסד יסל

לכ' שרת התינוך
הגב' לימור לבנת הנכבדה
כל טוב:

הנדון: **ועדת דברת והמל"ע התורני.**

שמעתי שוועדת דברת המליצה שהכשרת מורים תהיה אקדמאית כולה.

פרושו של דבר, שמכאן והלאה, גם מורים לתנ"ך ולי גמרא יהיו אך ורק חניכי האקדמיה, וכל אלו שלמדו בי־ שיבות יהיו פסולים לתפקידים אלה.

למשל, אני הדל, אוכל ללמד מתמטיקה, פיסיקה וכימיה בהיותי מוסמך לכך מהאוניברסיטה אך לא אוכל ללמד תנ"ך וגמרא בגלל שלמדתי אותם בישיבה.

איני מבין את הפסילה הזאת. במשך אלפי שנים המר רים לקבוצות קודש הוכשרו מתוך הישיבות והביאו ברכה רבה לאומה והבטיחו את קיומה הרוחני – ומה השי תנה פתאום?

בודאי שהכשרה למ־עים צריכה להיות אקדמאית. אבל למה לפסול מי שלמד בישיבה. זהו מצב בלתי נסבל שלא נוכל להסכים איתו בשום פנים ואופן.

לכן אני פונה אליך למען תפעילי השפעתך הברוכה, כדי שתאושר באופן מיידי הקמת המל"ג (המועצה לה־ שכלה גבוהה) התורנית שהקים בזמנו שר החינוך הרב יצחק לוי, כדי שתוכל להות בפועל הרשות ללימודים תורניים גבוהים.

אשמח לקבל הבהרתך בנדון
בכבוד רב
שלמה אבינר

ענינים שחורים...

ביום שני שחלף, חל יום ההילולא של הקוה"ט רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם, האדמו"ר מצאנז־קלויזענבורג זצוק"ל. רבים עלו אל קברי שבבית העלמין הישן בנתניה, לעורר לחמים על הפרט ועל הכלל, וב־ מיוחד לנוכח דברים שאמר באחרונה בנו, ממשיך דרכו, האדמו"ר רבי צבי אלימלך שליט"א.

האדמו"ר הנזכר מצאנז זהיר מאוד בלשונו, ובשיחות הקודש שלו אין הוא כולל נבואות זעם או איומים. אשר־על־כן נרעשו מאוד חס־ דיין כאשר תוך כדי דבריו בסעודה שלישית בשבת, התבטא כי הוא יואה עננים שחורים הולכים וקרבים ופרץ בבכי מר. האדמו"ר הטעים כי אין הוא רוצה ח"ו להפחיד את הציבור וכי כל כוונתו באמירת הד־ ברים הקשים שלו היא, לעורר את העם לתפילות ותחנונים.

היה זה האדמו"ר הנזכר מקלויזענבורג שאחרי נפילת "מגדלי התאומים" קבע, משיח לפי תומו, שארה"ב תגיע על המעשה הספל הזה בהושענא־רבה – מה שאמנם קרה, ומשים כך חרדה אוחזת את קהל חסידיו, והם רבים, בעקבות דבריו על העננים השחורים ההולכים וק רבים.

אמירות מהסוג הזה בתקופה האחרונה אינן באות רק ב"הצר" צאר גדולוזענבורג, אלא גם מחצדיקים רבסתרים שבמעגים להתנבא ואין להם עניין להצהיר הצהרות בתוים בלשונו. בשבוע שעבר כאשר אחד מהם נפגש על הצפיר, סירב לומר לי מילה אחת אך מפני בבוד השואל שלא הירפה אמר: "אני רואה רק חושך אפילה...".

באחרונה ראה אור ספרו של ר' ישראל מרילוס: "ספר חכמת יש־ ראל". עיקרו נסוב על חכמת הנולות ודתכונה. ימרילוס מביה תחריב המערבי של האירועים החשובים שאירעו במהלך ההיסרות ליוב או לרע – קחו במקביל למצב מאזי יהודי של ימיני השנים.

שאלתי את מחבר הספר אם הוא יכול על סמך הניסיון המצטבר של נצב נרבי השנים לומר גם מה יקרה. הוא השיב בחיוך אך־ת־עקש שלא לומר בילה על העתיד, שהרי התפילה ניתנה כדי לבטל גזירות רעות ח"ל. כאשר הבאתי לידיעתו את דבריו של האדמו"ר מקלויזי־ בורג שליט"א הוא אמר: אכן, האדמו"ר צודק. חייבים להתפיל קהילות ולהתפלל מסים שיעות תשס"ה בחלקה השני יותר וחלאה) זקוקה לה־ רבה הרבה רחמי־שמים כאן בארץ ישראל. "בספרי אני מנסה לגלות עתידות ואני רק באזהרות העבר החכם יפוים בעיני שאין מק־ ריות והפקרות בעולם, אלא הכל מהשי"ת המנהיג את העולם." יושנן עדויות כתובות כי בי־ לוש הזהיר כי קיימת סכנה שהדללית קולומ־ ביה תבא אילן רמון ז"ל לא תחזור ארצה ובבית הכנסת בו הוא מתפלל ביקש שיאמרו תהלים שהנחיתה תעבור בשלום והכל לעיני לו.

את כל הנ"ל אני מביא בלי לקבוע שום עמדד אישית ירשמתי לפי נ, שד' ישראל מרילוס נחזיר ש"על אחה"ב להיערך מיתים אונלסט והלאה לתקופה מאוד ארוכה".

באחת משיחותיו אמר לי מרילוס (שאינו חסיד חב"ד), כי האדמו"ר מלובביץ' זי"ע היה מבריז על מבצעי־פתע: תפילת־ילדים וכיו"ב בתי מופיע המסוגיות לאמונת רח"ל וכך ביטל נזירות איומות ונוראות. הספר חכמת־ישראל הסוקר באמור את ריב המאורעות החשובים בדב־ דייני־ישראל, יוצג משאי מקום לספק בי קיומת התאמה בין המצב שבו נמצאים נרבי השנים לבין הנעשה כאן על הארץ.

"הלוא זה עם אבחרהו פתח חרצבות רשע"

ביום שלישי הקרוב, צום י"ז בתמוז, יעצרו אלפי תלמידי ישיבה, חניכות המדרשות והאולפנות, חניכי תנועות הנוער וחם "עמך" בית ישראל את כל עיסוקיהם ויעלו לירושלים עם מוריהם ורבותיהם למי פגש של חשבון נפש, קריאה ועקה לתיקון החברה בישראל. תחת הכותרת "מוציאין את התיבה לרחובה של עיר", הם יתכנסו ברחבת עיריית ירושלים. בכבר ספרא, וישמיעו קול זעקה נגד תנאי העסקה משפילים, הלנת שכר, סחר בנשים, מאות אלפי אנשים המצויים מתחת לקו העוני, הקיצון בקצבאות, היחס לעובדים זרים, הפער הח־ ברתי שהולך ומעמיק.

את האירוע מארגן פורום הדש שמשו "מעגלי צדק", שבראשו עו־ מדים חבורת צעירים ירושלמית (חילי יצופית טירוף, שמולי בינג, אסף בנר ואפרת דנני) ומרכז "מוואיקה" – לדת, חברה ומדינה (שב־ ראשו עומד ד"ר אביעד הכהן). חבורה זו שמה לה כמטרה להשמיע את קולה של תורה בנושאים החברתיים שעומיים על סדר יומה של הח־ ברה הישראלית, מתוך תפישה שמדינה יהודית אינה יכולה להיבנות ללא הקפדה יתירה על צו התורה "ועשית הישר והטוב".

החל משעה 5 אחה"צ יינתנו שיעורים בנושאי הצרק החברתי על ידי כל קשת הגוונים של רבני ומורי הציונות הדתית. לפני תפילת המנחה ולאחריה, יישאו דברי כיבושין הרבנים יעקב אריאל, רבה של ר"ג, הרב שלמה אבינר ראש ישיבת "עטרת כהנים", הרב אהרן ליכט נשטיין, ראש ישיבת "הר עציון", והרב מוטי אלון, ראש ישיבת "הכר תל".

טוף טוף נשמע הקול ויישמע הקול שזמן כה רב חכינו לו.

schiffs@013.net.il